

Medlem af Inatsisartut
Stine Egede, Inuit Ataqatigiit

Svar på § 37-spørgsmål nr. 163-2019 om redningsaktioner i forbindelse med krydstogtskibe

Brevdato: 02-05-2019
Sagsnr.: 2019 - 8706
Akt-id: 10631001

Kære Stine Egede

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Du har i henhold til § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om redningsaktioner såfremt et krydstogtskib skulle sende et nødsignal ud for kysterne i Syd- og Østgrønland. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse.

Ansvar for eftersøgnings- og redningstjenesten (SAR) i Grønland er en statslig opgave. Det overordnede ansvar påhviler Forsvarsministeriet og Justitsministeriet. Naalakkersuisut har derfor anmodet Forsvarsministeriet om bidrag til besvarelse af de fremsendte spørgsmål.

1. Hvorledes vil en redningsaktion foregå, såfremt et krydstogtskib skulle sende et nødsignal ud for kysterne af Syd- og Østgrønland?

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

”Såfremt et krydstogtskib skulle komme i nød ud for kysterne af Syd- og Østgrønland, vil Arktisk Kommando have ansvaret for ledelsen af den pågældende eftersøgnings- og redningsoperation og ansvaret for at koordinere indsatsen.

Ledelsen af en redningsaktion vil blive udført af Joint Rescue Coordination Centre, der er en del af Arktisk Kommando. På baggrund af en vurdering af den konkrete situation vil Arktisk Kommando beslutte, hvordan eftersøgnings- og redningsoperationen vil skulle gennemføres, herunder anvendelsen af skibe, helikoptere og fly. Arktisk Kommando vil koordinere indsatsen med myndigheder som Grønlands Politi, Sundhedsvæsenet mv.

Politimesteren i Grønland er ansvarlig for ledelsen af eftersøgnings- og redningsaktioner af mindre omfang i lokale farvandsområder samt på land. Der pågår derfor ved alle aktioner et tæt samarbejde mellem Grønlands Politi og Arktisk Kommando.

Derudover er politimesteren – i medfør af § 13, stk. 1 i Inatsisartutlov nr. 14 af 26. maj 2010 – ansvarlig for koordineringen af den samlede indsats ved ulykker og katastrofer.

Hvis en nødsituation medfører, at passagerer eller andre nødstedte evakueres til land, vil det være Grønlands Politi, der har den koordinerende ledelse. Den pågældende kommune og Grønlands Selvstyre vil – under politiets koordinerende ledelse – have ansvaret for at løse opgaverne med at modtage nødstedte, sikre lægehjælp og hospitalsbehandling, videre transport, indkvartering osv.

Ved større hændelser eller katastrofer vil Grønlands Beredskabskommission blive involveret. Beredskabskommissionen har bl.a. ansvaret for at tilvejebringe et fyldestgørende informationsgrundlag til Naalakkersuisut og rigsmyndighederne. Beredskabskommissionen samordner de involverede myndigheders indsats vedr. eksempelvis kommunikation og større finansielle spørgsmål.

Arktisk Kommando vil bistå Grønlands Politi, den pågældende kommune og Selvstyret med Forsvarets enheder i det omfang, der er behov herfor.”

Jeg skal henholde mig til Forsvarsministeriets bemærkninger. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.

2. Hvis søværnets skibe befinder sig langt fra stedet, f.eks. i Nuuk eller endnu nordligere, hvordan forestiller man sig så at redningsaktionen vil blive grebet an, hvis f.eks. skibet melder om, at skibet tager vand ind?

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

”De skibe, fly og helikoptere, der er i nærheden, vil blive disponeret til det nødstedte skibs undsætning. I henhold til de internationale maritime regler er enhver skibsfører forpligtet til at yde hjælp i forbindelse med en nødsituation, så længe det kan ske uden alvorlig fare for eget skib, dets besætning og passagerer. Derfor vil alle skibe, der sejler i grønlandske og tilstødende farvande kunne blive anmodet af Arktisk Kommando om at deltage i en eftersøgnings- og redningsoperation. Arktisk Kommando kan endvidere anmode om hjælp ved de øvrige nationer, der er medlemmer af Arktisk Råd under henvisning til den arktiske SAR-aftale. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 1.”

Jeg skal henholde mig til Forsvarsministeriets bemærkninger. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.

3. Hvor mange helikoptere er der i Sydgrønland, altså helikoptere som kan hejse nødlidende op?

Se besvarelse af spørgsmål 4.

4. Hvor mange helikoptere som er udstyret med hoistudstyr har man i Grønland, og hvor er de placeret?

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

”Air Greenland A/S opstiller på vegne af Forsvaret et landbaseret helikopterberedskab i Grønland. Som en del af dette beredskab er der placeret én Bell-212 helikopter i Qaqortoq, der bl.a. kan hejse nødlidende op. Derudover indgår der en Sikorsky S-61 helikopter i Kangerlussuaq, som også er udrustet med hoist.

Som udgangspunkt har Arktisk Kommando et af Forsvarets inspektionsskibe med helikopter om bord på patrulje ved Grønland – oftest indsat i det sydgrønlandske farvandsområde.

Derudover vil Arktisk Kommando som led i styrkelsen af Forsvarets opgaveløsning i Arktis fra og med 2019 lejlighedsvis have tildelt en fregat eller et fleksibelt støtteskib, der ligeledes kan have en helikopter om bord.”

Jeg skal henholde mig til Forsvarsministeriets bemærkninger. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.

5. Hvis en redningsaktion kommer til at foregå over flere dage, har man så piloter nok som kan håndtere hoistudstyr i Grønland?

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

”Som udgangspunkt er der én helikopterbesætning i beredskab pr. helikopter. I en nødsituation, der måtte strække sig over flere dage, vil alle ressourcer blive søgt nyttiggjort, herunder ikke-vagtgående helikopterbesætninger.”

Jeg skal henholde mig til Forsvarsministeriets bemærkninger. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.

6. Har der været redningsøvelser i de nævnte farvande, eller er der planer om det?

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

”De ansvarlige redningsmyndigheder i Grønland afholder jævnligt eftersøgnings- og redningsøvelser. Der gennemføres 1) stabsøvelser, hvor fx procedurer, beredskabsplaner, redningskapaciteter og tilkald af forstærkninger efterprøves samt 2) øvelser, hvor der bliver indsat skibe, helikoptere, fly og beredskabsfolk.

I 2016 gennemførtes eksempelvis en større øvelse omhandlede en kollision mellem to skibe, herunder en større evakuering og tilkald af enheder fra Danmark. Øvelsen involverede bl.a. Grønlands Beredskabskommission, der øvede den strategiske ledelsesfunktion.

Dertil gennemføres jævnligt internationale redningsøvelser sammen med bl.a. de øvrige arktiske nationers redningsmyndigheder. I 2017 blev der eksempelvis afholdt en større international redningsøvelse ud for Island og i uge 14 2019 gennemførtes en masseevakueringsøvelse. Begge dele i regi af Arctic Coast Guard Forum.

Arktisk Kommando og Grønlands Politi vil i foråret 2019 gennemgå hændelsesforløbet af den norske redningsaktion med Viking Sky med det formål at uddrage læringspunkter af relevans for det grønlandske område.”

Forsvarsministeriet bemærker yderligere:

”I opfølgning på ovenstående ønsker Forsvarsministeriet generelt at bemærke, at de store afstande, den begrænsede infrastruktur og vejret i Grønland naturligvis er forhold, der i en konkret redningsaktion kan udgøre en betydelig udfordring.

Forebyggelse er derfor centralt. Der er fra dansk side taget flere forebyggende forholdsregler. Danmark har været drivkraft i vedtagelsen af de internationale regler kaldet ”Polarkoden”, som trådte i kraft 1. januar 2017, og som skærper krav til skibe, som sejler i arktiske farvande.

Specifikt i forhold til krydstogsskibe er det Søfartsstyrelsen, som har ansvaret for søsikkerheden i grønlandske farvande. I Søfartsstyrelsens bekendtgørelse om skibes sikre sejlads i Grønland er der et kapitel omkring passagerskibe med flere end 250 passagerer, som skærper kravene til skibene yderligere. Krydstogtskibene skal eksempelvis benytte lods. Derudover skal skibene have beredskabsplaner, der tager hensyn til antallet af personer om bord samt det forventede tidsforløb, inden der kan opnås assistance ved en ulykke. Ligeledes skal skibsføreren kunne dokumentere, at assistance fra andre skibe eller SAR-faciliteter vil være mulig inden for en rimelig tidsperiode og med en tilstrækkelig redningskapacitet.”

Jeg skal henholde mig til Forsvarsministeriets bemærkninger. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til spørgsmålet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Kim Kielsen